

CHỦ ĐỀ

1

LÂM ĐỒNG – ĐỊA PHƯƠNG EM

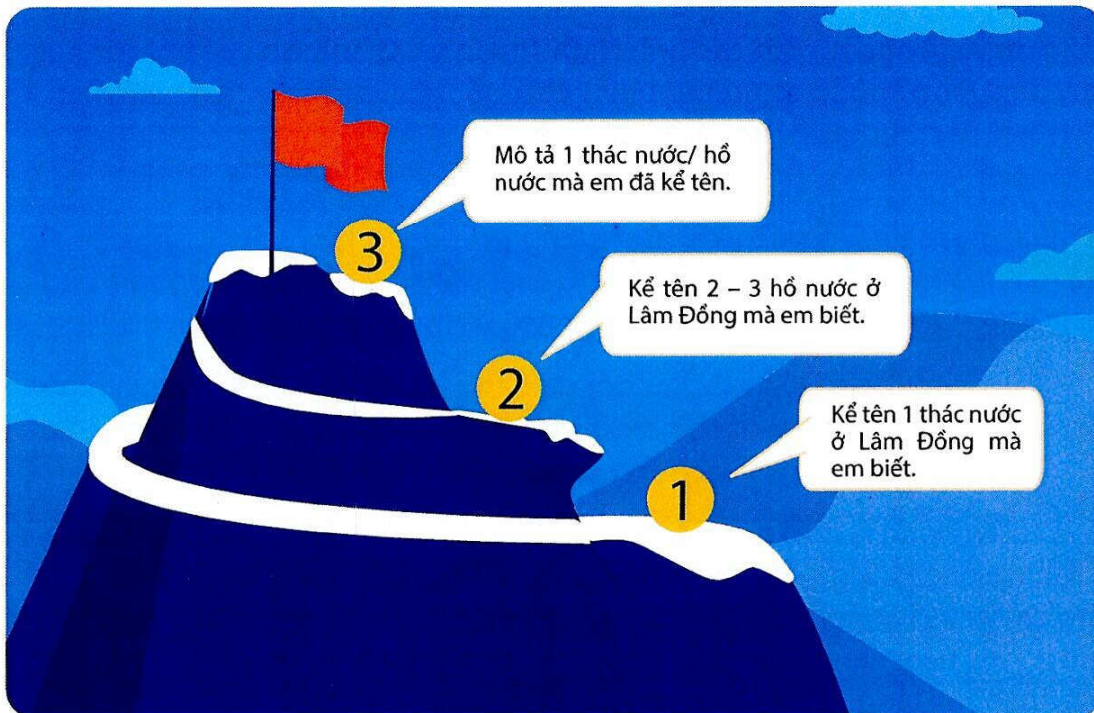

KHỞI ĐỘNG

T1

Chơi trò chơi: Leo núi

Để leo lên được đỉnh núi, em hãy trả lời các câu hỏi sau:

KHÁM PHÁ

Hoạt động 1. Tìm hiểu về vị trí địa lí và thiên nhiên của tỉnh Lâm Đồng

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu.

- 1 Trình bày vị trí địa lí của tỉnh Lâm Đồng.
- 2 Nêu các dạng địa hình chính của tỉnh Lâm Đồng.
- 3 Mô tả một số nét về tự nhiên của tỉnh Lâm Đồng (khí hậu, sông ngòi,...).
- 4 Nêu cảm nghĩ của em về thiên nhiên của tỉnh Lâm Đồng.

Thiên nhiên của tỉnh Lâm Đồng

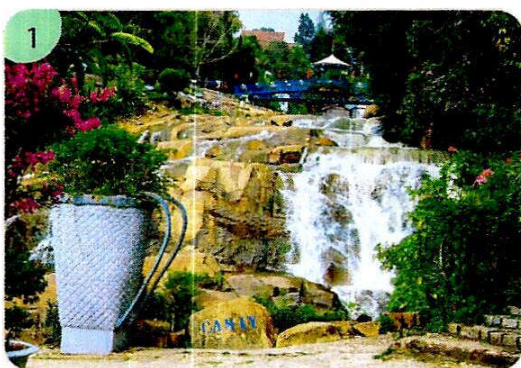
Lâm Đồng là tỉnh thuộc vùng Tây Nguyên⁽¹⁾. Diện tích của tỉnh khoảng 9 781 km².

Lâm Đồng tiếp giáp với các tỉnh Đắk Lắk, Đắk Nông về phía bắc và tây bắc, giáp tỉnh Bình Phước về phía tây, giáp các tỉnh Bình Thuận, Đồng Nai về phía nam và tây nam, giáp các tỉnh Ninh Thuận và Khánh Hoà về phía đông. Tỉnh Lâm Đồng không có đường biên giới quốc gia và không tiếp giáp biển. Đây là nét đặc trưng về vị trí địa lí của tỉnh.

Khí hậu Lâm Đồng có những đặc điểm chung của khí hậu nhiệt đới gió mùa, một số nơi có kiểu khí hậu tương tự vùng ôn đới. Lâm Đồng có hai mùa rõ rệt là mùa khô và mùa mưa với nhiệt độ trung bình dao động trong khoảng 18 – 25°C nên thời tiết ở đây ôn hoà và mát mẻ quanh năm.

Địa hình Lâm Đồng tương đối đa dạng, có 4 dạng chính là địa hình núi, địa hình cao nguyên, địa hình đồi và địa hình thung lũng. Trong đó, địa hình chủ yếu là cao nguyên và núi cao.

Lâm Đồng là nơi khởi nguồn của nhiều con sông (sông Đa Đồng, sông Đa Nhim, sông La Ngà,...). Với độ dốc cao, các bậc địa hình đa dạng kết hợp dòng chảy của các con sông đã tạo nên nhiều thác nước đẹp, hùng vĩ, có giá trị du lịch và tiềm năng thuỷ điện dồi dào như: thác Cam Ly, thác Pongour (còn gọi là thác bảy tầng), hồ Xuân Hương, hồ Tuyền Lâm,...

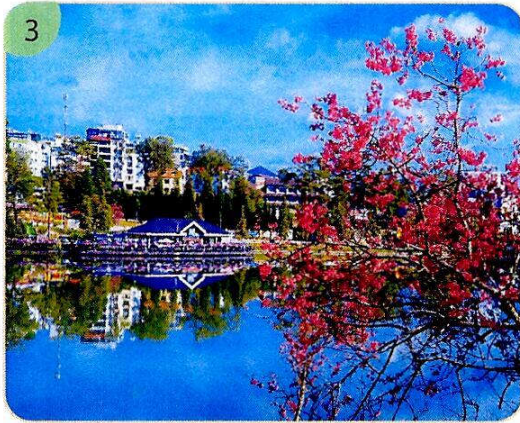

Thác Cam Ly là một trong những biểu tượng về vẻ đẹp thiên nhiên của thành phố Đà Lạt. Dù độ cao chỉ khoảng 10 m nhưng dòng nước của thác cũng rất mạnh mẽ.

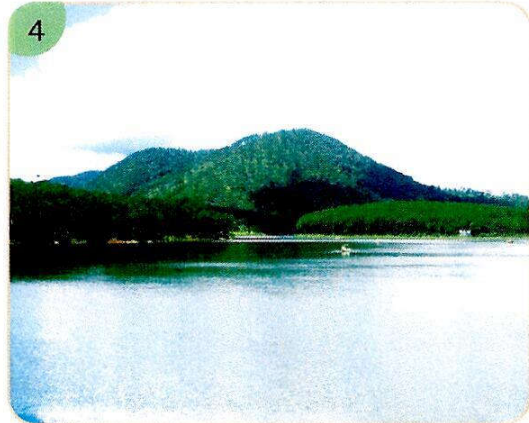

Thác Pongour cao 40 m, chảy qua 7 tầng đá và rộng gần 100 m, được phong là Nam thiên đệ Nhất thác.

⁽¹⁾ Vùng Tây Nguyên có 5 tỉnh gồm: Đắk Nông, Đắk Lắk, Gia Lai, Kon Tum và Lâm Đồng.

Hồ Xuân Hương rộng khoảng 30 héc-ta, nằm ngay trung tâm thành phố Đà Lạt. Xung quanh hồ có các hàng thông già cổ thụ, cây hoa anh đào, các thảm cỏ xanh mơn mớn.

Hồ Tuyền Lâm là hồ nước ngọt rộng nhất Đà Lạt, khoảng 320 héc-ta. Hồ có cảnh quan đẹp và nhiều dịch vụ du lịch đa dạng.

Tài nguyên rừng Lâm Đồng khá phong phú. Ngoài ý nghĩa về môi trường sinh thái, tài nguyên rừng còn có giá trị lớn về kinh tế và du lịch. Không chỉ đa dạng về địa hình mà còn giàu đẹp về thiên nhiên nên tỉnh Lâm Đồng có nhiều tiềm năng phát triển kinh tế – xã hội.

(Theo Việt Nam, các tỉnh và thành phố)

T2

Hoạt động 2. Tìm hiểu về dân cư và một số ngành kinh tế của tỉnh Lâm Đồng

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

- 1 Tỉnh Lâm Đồng có bao nhiêu dân tộc sinh sống?
Kể tên một số dân tộc mà em biết.
- 2 Tỉnh Lâm Đồng có bao nhiêu thành phố và huyện?
- 3 Trình bày một số hoạt động kinh tế chủ yếu của tỉnh Lâm Đồng.
- 4 Em hãy nêu cảm nghĩ về con người Lâm Đồng.

Dân cư và các hoạt động kinh tế tỉnh Lâm Đồng

Tỉnh Lâm Đồng có 2 thành phố và 10 huyện⁽¹⁾. Dân cư trên địa bàn tỉnh phân bố không đều, tập trung đông ở thành phố Đà Lạt và thành phố Bảo Lộc. Người dân Lâm Đồng thân thiện, chăm chỉ, cùng nhau sinh sống, học tập, lao động, góp phần xây dựng quê hương ngày càng giàu đẹp.

Trên địa bàn tỉnh có 47 dân tộc anh em sinh sống như: Kinh, Cơ Ho, Mạ, Nùng, Tày, Hoa, Chu Ru, Mnông,... Năm 2021, dân số của tỉnh Lâm Đồng là 1 321 839 người.

Nông, lâm nghiệp là các nhóm ngành kinh tế quan trọng của tỉnh Lâm Đồng. Trong đó, ngành trồng trọt ứng dụng công nghệ cao chiếm ưu thế. Về công nghiệp, ưu tiên phát triển các ngành công nghiệp chế biến nông sản, công nghiệp dệt may, công nghiệp sản xuất điện. Ngành dịch vụ (thương mại, du lịch, nhà hàng, khách sạn,...) mang lại việc làm và thu nhập cho người dân, góp phần phát triển kinh tế. Trong đó, dịch vụ du lịch là thế mạnh của tỉnh.

1 Thu hoạch cà phê ở huyện Di Linh

2 Thu hoạch chè ở thành phố Bảo Lộc

3 Du lịch canh nông ở thành phố Đà Lạt

4 Trồng dâu tằm ở huyện Lâm Hà

⁽¹⁾ Gồm: thành phố Đà Lạt, thành phố Bảo Lộc và các huyện Đam Rông, Lạc Dương, Lâm Hà, Đơn Dương, Đức Trọng, Di Linh, Bảo Lâm, Đạ Huoai, Đạ Tẻh, Cát Tiên.

Sản xuất tơ tằm ở thành phố Bảo Lộc

Dịch vụ du lịch trên hồ Xuân Hương ở thành phố Đà Lạt

EM CẦN BIẾT

Lâm Đồng là một tỉnh thuộc vùng Tây Nguyên, có địa hình núi và cao nguyên.

Tỉnh có 2 thành phố và 10 huyện với nhiều dân tộc anh em sinh sống như: Kinh, Cơ Ho, Mạ, Nùng, Tày, Hoa, Chu Ru, Mnông,...

THIÊN NHIÊN VÀ CON NGƯỜI TỈNH LÂM ĐỒNG

Nông, lâm nghiệp và du lịch là các ngành kinh tế quan trọng của tỉnh Lâm Đồng.

Thiên nhiên của tỉnh Lâm Đồng tươi đẹp với những thác, hồ nước nổi tiếng và khí hậu ôn hòa, mát mẻ quanh năm.

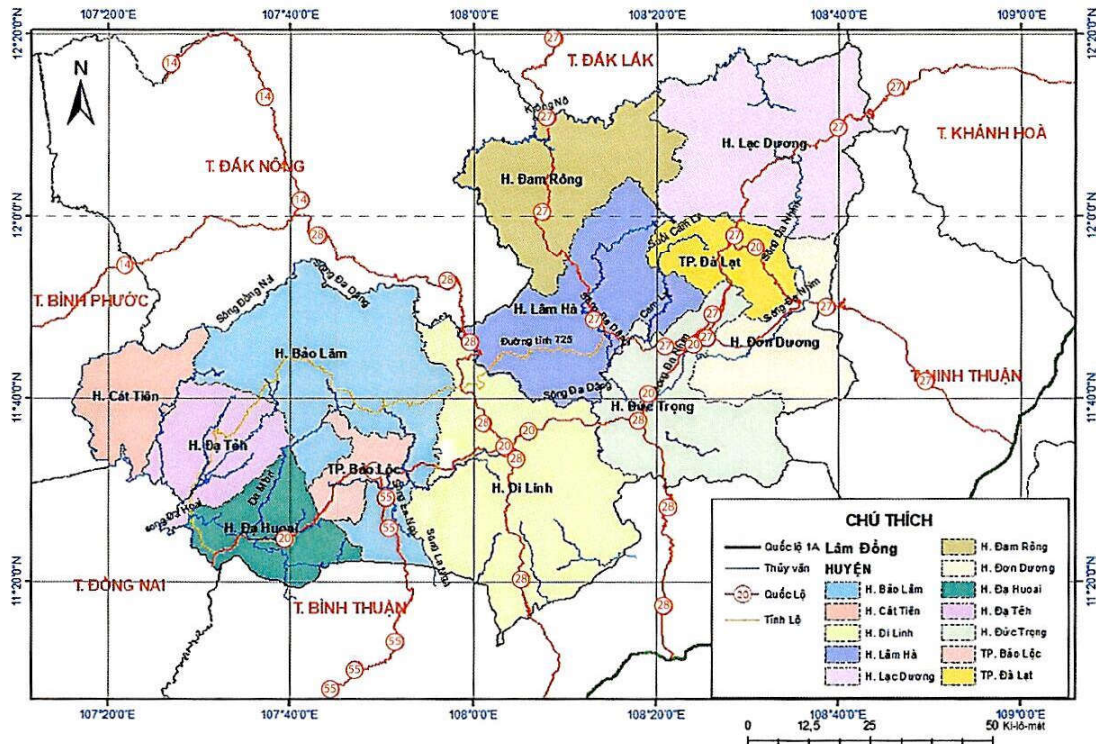

Hoạt động 1. Xác định vị trí địa lí tỉnh Lâm Đồng trên bản đồ hành chính Việt Nam.

Hoạt động 2. Quan sát bản đồ, giới thiệu các huyện và thành phố của tỉnh Lâm Đồng.

BẢN ĐỒ HÀNH CHÍNH TỈNH LÂM ĐỒNG

T4

Hoạt động 3. Dựa vào các bài đọc, em hãy giới thiệu về tỉnh Lâm Đồng theo gợi ý:

- Vị trí địa lí.
- Thiên nhiên.
- Con người.
- Các ngành kinh tế của tỉnh.

VẬN DỤNG

T5

Hoạt động 1. Tham quan (hoặc xem video) và chia sẻ về một cảnh đẹp của tỉnh Lâm Đồng mà em thích nhất.

Hoạt động 2. Vẽ tranh mô tả hoạt động sản xuất của người dân tại địa phương em theo gợi ý:

- Tranh người dân đang chăm sóc/ thu hoạch cà phê.
- Tranh người dân đang sản xuất lụa tơ tằm.
- Tranh người dân đang thu hoạch trà.
- ...

Hoạt động 3. Giới thiệu về tranh đã vẽ theo gợi ý:

- Tranh vẽ mô tả hoạt động sản xuất nào?
- Vẻ đẹp của hoạt động sản xuất đó.
- Cảm nghĩ của em.

CHỦ ĐỀ

2

TRANG PHỤC TRUYỀN THỐNG CỦA CÁC DÂN TỘC TỈNH LÂM ĐỒNG

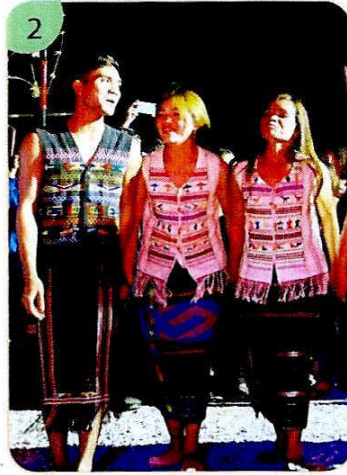

KHỞI ĐỘNG

T1

Quan sát hình ảnh, nhận dạng bộ trang phục của dân tộc nào ở Lâm Đồng.

Hoạt động. Tìm hiểu về trang phục của các dân tộc sinh sống lâu đời ở Lâm Đồng.

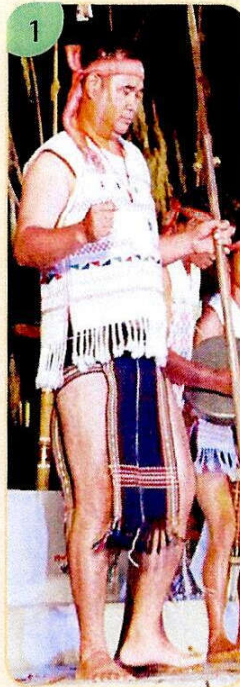
Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu.

- 1 Kể tên các dân tộc sinh sống lâu đời ở Lâm Đồng để cập trong bài.
- 2 Mô tả một loại trang phục của một dân tộc mà em yêu thích nhất.

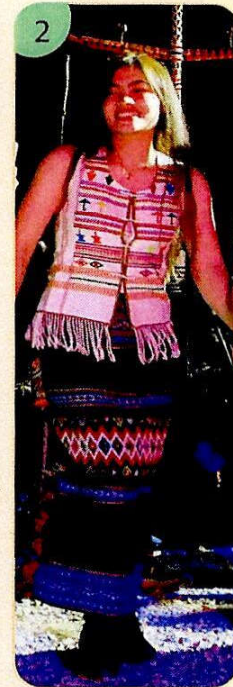
Trang phục của các dân tộc sinh sống lâu đời ở Lâm Đồng

Lâm Đồng là tỉnh có 47 dân tộc cùng sinh sống, trong đó có 3 dân tộc sinh sống lâu đời là Mạ, Cơ Ho và Chu Ru. Cùng với những dân tộc khác, các dân tộc Mạ, Cơ Ho và Chu Ru đã tạo nên sắc thái văn hoá rất riêng biệt, thể hiện trên nhiều lĩnh vực khác nhau. Trong đó, trang phục được xem là một yếu tố quan trọng tạo nên nét đặc trưng đó.

Trước đây, đàn ông Mạ thường ở trần, đóng khố. Khố cũng có nhiều loại khác nhau về kích thước và hoa văn trang trí. Bên cạnh đó, họ còn mặc áo chui đầu, xẻ tà, vạt sau dài hơn vạt trước che kín đến đùi. Phụ nữ mặc áo vừa sát thân, dài tới thắt lưng, không xẻ tà, vạt trước và sau bằng nhau; cổ áo tròn thấp. Áo có hình chữ nhật, màu trắng là màu chủ đạo. Nửa thân dưới vạt áo trước và sau được trang trí hoa văn các màu đỏ, xanh, theo bố cục dải băng ngang.

Trang phục truyền thống của nam giới

Trang phục truyền thống của phụ nữ

Trang phục truyền thống của người Mạ

3

Trang phục truyền thống của nam giới

4

Trang phục truyền thống của phụ nữ

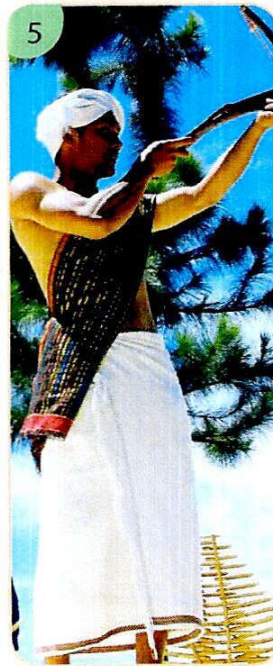
Trang phục truyền thống của người Cơ Ho

Trang phục của người Cơ Ho có những nét tương đồng với người Mạ: nam giới thường đóng khố, nam và nữ thường mặc áo chui đầu, áo nữ mặc vừa sát vào thân và dài tới thắt lưng.

Mùa lạnh, người già thường khoác thêm một tấm mền cho ấm. Váy và áo của người Cơ Ho thường có màu xanh đen, hoa văn trang trí gồm những đường hoa văn hình học màu đỏ, trắng trang trí hình động vật,...

Trang phục dân tộc Chu Ru có sự giao thoa giữa dân tộc Cơ Ho và dân tộc Chăm. Nam thường choàng tấm khăn dài nhiều sọc màu bên ngoài, quần váy trắng, có khăn đội đầu. Nữ thường mặc áo sơ mi trắng, khoác một tấm choàng trắng, váy màu xanh đen và đeo các trang sức rất đặc trưng.

(Theo Bảo tàng Lâm Đồng)

5

Trang phục truyền thống của nam giới

6

Trang phục truyền thống của phụ nữ

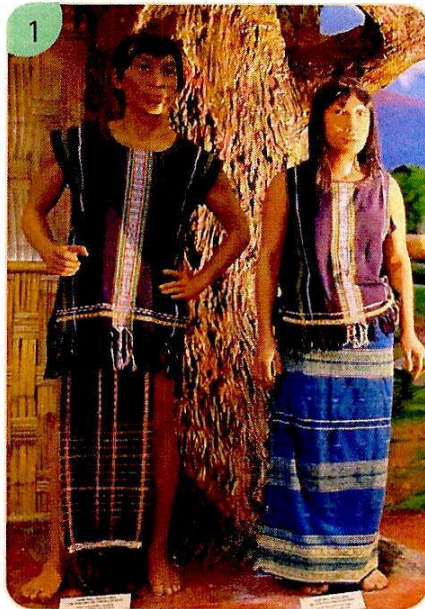
Trang phục truyền thống của người Chu Ru

LUYỆN TẬP

T3

Hoạt động 1. Quan sát hình ảnh, nhận dạng trang phục của từng dân tộc.

Hoạt động 2. Sắm vai để giới thiệu trang phục một dân tộc em yêu thích.

VẬN DỤNG

T4

Hoạt động 1. Mô tả chi tiết một loại trang phục truyền thống của dân tộc mình hoặc một dân tộc có ở địa phương em.

T5

Hoạt động 2. Cùng thầy, cô giáo, bạn bè dùng các vật liệu tự nhiên để thiết kế và trình diễn trang phục truyền thống.

T6

Hoạt động 3. Hướng dẫn cách bảo quản hoặc giữ gìn một loại trang phục truyền thống.

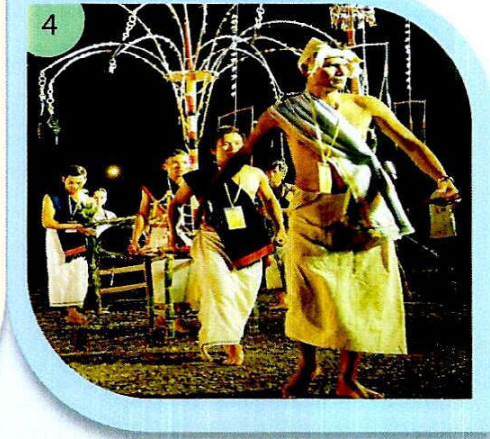
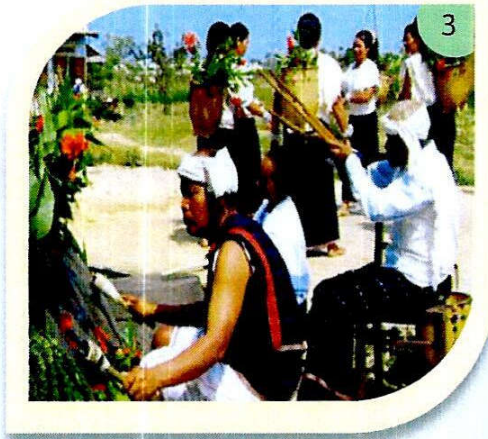
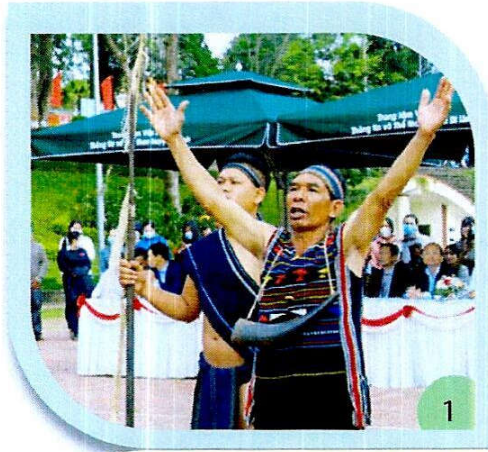
Học sinh trình diễn trang phục truyền thống của các dân tộc

CHỦ ĐỀ

3

LỄ HỘI MỪNG LÚA MỚI Ở LÂM ĐỒNG

KHỞI ĐỘNG

T1

Quan sát hình ảnh, chọn và giới thiệu những điều em biết về một trong các lễ hội dưới đây:

Lễ Giỗ Tổ Hùng Vương

Festival Hoa Đà Lạt

Lễ hội Trà

Lễ hội Mừng lúa mới của người Chu Ru

KHÁM PHÁ

T2

Hoạt động. Tìm hiểu về Lễ hội Mừng lúa mới ở Lâm Đồng.

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

- 1 Lễ hội Mừng lúa mới ở Lâm Đồng diễn ra vào khoảng thời gian nào trong năm?
- 2 Lễ hội Mừng lúa mới ở Lâm Đồng được tổ chức với mục đích gì? Những nghi lễ chính nào diễn ra trong lễ hội đó?
- 3 Vì sao Lễ hội Mừng lúa mới là nét đẹp văn hoá truyền thống của Lâm Đồng?

Lễ hội Mừng lúa mới

Cuối một năm trồng lúa trên rẫy hoặc ruộng, các dân tộc thiểu số tại Lâm Đồng đều tổ chức lễ hội Mừng lúa mới.

Với người Chu Ru, lễ hội Mừng lúa mới diễn ra vào tháng 10, khi bắt đầu gặt lúa. Khi đã gặt xong, có lễ hội cuối mùa gặt. Cả hai lễ hội này đều không quan trọng bằng lễ hội Cúng bến nước. Ở người Mạ và người Cơ Ho, Mừng lúa mới là lễ hội nông nghiệp quan trọng nhất, thường được tổ chức sau khi vụ mùa vừa xong, lúa đã đem về đầy kho. Lễ hội là dịp để buôn làng tạ ơn thần lúa, mừng vụ thu hoạch đã xong, cầu cho ruộng, rẫy luôn sinh nhiều hoa lợi. Nghi lễ được tổ chức tại kho lúa của từng gia đình.

Dưới chân cây nêu mời thần linh về dự lễ hội là cây nêu nhỏ mang hồn của lúa, được rước từ ruộng, rẫy về từ ngày hôm trước. Lễ vật được bày ra, con vật để tạ ơn thần lúa được cột ở đó là trâu, dê hoặc heo tùy theo lượng lúa đã thu hoạch được. Người Mạ còn đặt một hình nhân nhỏ, tượng trưng cho thần lúa, làm bằng rơm lấy từ rẫy của gia đình.

Lễ hội bắt đầu từ kho lúa nhà ông già làng lần lượt cho đến hết các nhà trong buôn.

*Già làng mời thần linh về dự lễ hội
cùng buôn làng*

Sau hồi trống khởi đầu, dàn chiêng tấu bài chiêng mừng, người chủ lễ tiến hành nghi thức mời các thần về dự lễ hội và tạ ơn thần Lúa đã cho vụ mùa bội thu. Trong tiếng chiêng, tiếng trống rộn ràng, những người tấu chiêng, người dự lễ và khách mời vừa đi vừa múa vòng quanh kho lúa để làm sinh động thêm lời cầu khẩn thần linh mà người chủ lễ đang trang trọng đọc lên. Rồi mọi người cùng uống rượu cần, ăn cơm gạo mới và thịt nướng.

Đến tối, mọi người tập trung trong các nhà sàn dài uống rượu cần, nghe các cụ già kể chuyện cổ hoặc hát đối, hát đố, hát kể sử thi,... Lễ hội cứ thế kéo dài cùng tiếng chiêng ngân vang trong ánh lửa bập bùng của các bếp lửa.

Trình diễn dân vũ và công chiêng trong lễ hội

(Ninh Thế Hùng)

T3

Hoạt động 2. Tìm hiểu về việc phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới của người Cơ Ho ở Lâm Đồng.

Đọc thông tin và trả lời câu hỏi.

- 1 Vì sao Lễ hội Mừng lúa mới của người Cơ Ho ở Lâm Đồng đang dần bị mai một?
- 2 Việc phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới của người Cơ Ho ở Lâm Đồng có ý nghĩa gì?

Phục dựng Lễ hội Mừng lúa mới của người Cơ Ho ở Lâm Đồng

... “Cuộc sống đổi thay, nhiều lễ nghi phong tục cổ truyền của người Cơ Ho đang dần bị mai một. Vì lẽ đó, nét độc đáo trong Lễ hội Mừng lúa mới (Nhô lir bông) của người Cơ Ho Srê (huyện Di Linh) đã được các nghệ nhân đến từ buôn K’Rọt Dờng, xã Bảo Thuận tái hiện trong Ngày hội Văn hoá – Thể thao các dân tộc Di Linh năm 2022.

Việc phục dựng, bảo tồn và phát huy các lễ hội truyền thống của người Cơ Ho nói riêng và các dân tộc thiểu số khác ở Lâm Đồng nói chung không ngoài mong muốn trao truyền những giá trị văn hoá, phong tục, tập quán tốt đẹp của ông bà để lại cho thế hệ con cháu hôm nay và mai sau”.

(Theo Báo Lâm Đồng Online)

LUYỆN TẬP

T4

Hoạt động 1. Sắm vai giới thiệu về Lễ hội Mừng lúa mới của các dân tộc thiểu số ở Lâm Đồng theo gợi ý sau:

- Thời gian tổ chức Lễ hội Mừng lúa mới ở Lâm Đồng.
- Những hoạt động chính diễn ra trong lễ hội.
- Cảm nghĩ của mọi người khi tham gia lễ hội.

T5

Hoạt động 2. Sắp xếp lại các hoạt động dưới đây vào vở cho phù hợp với những hoạt động được tổ chức trong Lễ hội Mừng lúa mới của người Cơ Ho ở Lâm Đồng.

Hoạt động 1

Già làng mời thần linh về thưởng thức lễ vật chung vui với dân làng.

Hoạt động 2

Dân làng ăn uống, vui chơi, ca hát,...

Hoạt động 3

Già làng đọc lời khấn cầu xin các vị thần.

VẬN DỤNG

Hoạt động 1. Em mong ước điều gì khi tham gia Lễ hội Mừng lúa mới ở Lâm Đồng hoặc một lễ hội được tổ chức ở nơi em sống? Vì sao?

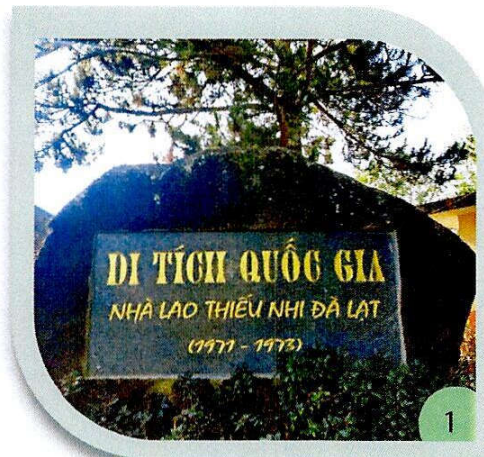
Hoạt động 2. Nếu tham gia cuộc thi hùng biện “Lễ hội quê hương em”, em sẽ trình bày như thế nào để thể hiện ước mơ của mình? Vì sao?

CHỦ ĐỀ

4

DI TÍCH QUỐC GIA NHÀ LAO THIẾU NHI ĐÀ LẠT

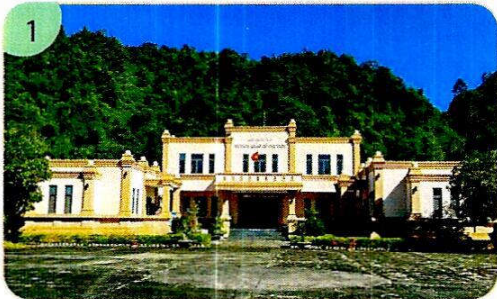

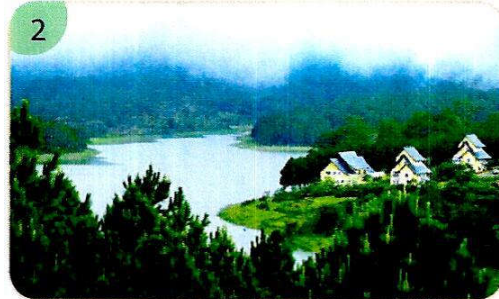
KHỞI ĐỘNG

T1

Quan sát hình, chọn và mô tả một di tích hoặc khu du lịch em thích ở tỉnh Lâm Đồng.

Nhà trưng bày Di tích quốc gia đặc biệt khảo cổ Cát Tiên

Khu du lịch quốc gia hồ Tuyền Lâm

Di tích kiến trúc quốc gia Trường Cao đẳng Sư phạm Đà Lạt (nay là Trường Cao đẳng Đà Lạt)

Di tích quốc gia Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt

KHÁM PHÁ

Hoạt động 1. Tìm hiểu về di tích quốc gia Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

- 1 Di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt hiện nằm ở đâu và được xây dựng vào thời gian nào?
- 2 Mô tả chi tiết về di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt.
- 3 Nêu một số hình thức đấu tranh của các tù nhân thiếu nhi trong nhà lao.
- 4 Di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt được công nhận là di tích quốc gia vào năm nào?

Di tích quốc gia Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt – Địa chỉ đỏ trên thành phố hoa

Trung tâm giáo huấn Thiếu nhi Đà Lạt⁽¹⁾ có địa chỉ tại 9A Hồ Xuân Hương, Phường 9, thành phố Đà Lạt, được thành lập vào đầu năm 1971. Nhà lao đặc biệt này đã từng giam giữ hơn 600 tù nhân tuổi vị thành niên có tinh thần yêu nước, được tập trung từ tất cả các nhà tù ở miền Nam.

Những thiếu nhi tại Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt những năm 1971 – 1973

Học sinh tham quan và nghe giới thiệu về Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt

Nhà lao có 8 phòng giam và các dãy xà lim biệt giam những thiếu nhi chống đối cai ngục. Đặc biệt, có một hầm đá xây khuất sau hành lang xà lim, không có mái che mà chỉ có lưới kẽm gai chằng dày bên trên để địch thực hiện hình phạt phơi sương, phơi nắng tù nhân.

Tái hiện cảnh tù nhân chịu cực hình trong hầm đá giữa tiết trời giá lạnh.

⁽¹⁾ Nay có tên gọi là Di tích quốc gia Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt.

Dù còn nhỏ tuổi, các tù nhân thiếu nhi vẫn bị hành hạ, tra tấn,... Tại xà lim, giữa đêm Đà Lạt lạnh giá, nhiệt độ xuống dưới 15°C, kẻ địch còn dội nước lạnh để hành hạ các tù nhân biệt giam. Các chiến sĩ nhỏ tuổi phải ngủ trên nền xi măng, san sẻ cho nhau từng hạt cơm, ngụm nước, chỗ nằm,...

Các chiến sĩ nhỏ tuổi đã đấu tranh bằng nhiều hình thức khác nhau như: tổ chức vượt ngục⁽¹⁾, tiêu diệt cai ngục,... Một sự kiện gây chấn động tại Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt vào tối ngày 23/01/1973 là các tù nhân thiếu nhi tổ chức tiêu diệt tên cai ngục Nguyễn Cương, kẻ cam tâm làm tay sai cho giặc. Chính tinh thần đấu tranh gan dạ, bất khuất của các chiến sĩ cách mạng nhỏ tuổi đã làm thất bại âm mưu thâm độc của kẻ địch khi thành lập nhà lao này, buộc chúng phải giải tán vào giữa năm 1973.

Với thành tích đặc biệt xuất sắc trong sự nghiệp chống Mỹ cứu nước, năm 2009, tập thể cựu tù Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt đã được Chủ tịch nước trao tặng danh hiệu Tập thể Anh hùng Lực lượng vũ trang Nhân dân. Năm 2009, Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch chính thức công nhận Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt là di tích quốc gia.

(Theo Bảo tàng Lâm Đồng)

T2

Hoạt động 2. Tìm hiểu về một số hoạt động của tuổi trẻ Lâm Đồng tại Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt.

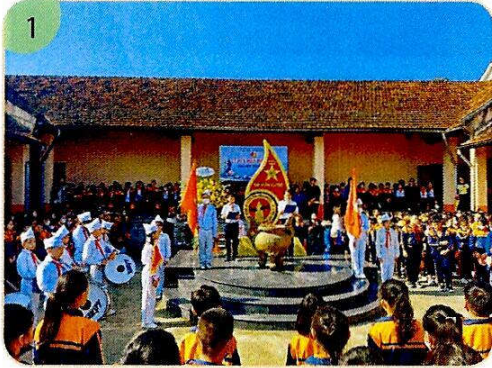

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu.

- 1 Nêu một số hoạt động của học sinh Lâm Đồng đã thực hiện tại Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt.
- 2 Việc tổ chức các hoạt động của học sinh Lâm Đồng tại Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt nhằm mục đích gì?

⁽¹⁾ Các chiến sĩ nhỏ đã bảy lần tổ chức vượt ngục, thể hiện khát vọng tự do, mong muốn được trở về tiếp tục chiến đấu.

Một số hoạt động ý nghĩa, góp phần giáo dục truyền thống yêu nước
của học sinh Lâm Đồng

1
Lễ kết nạp Đội viên Đội Thiếu niên Tiên phong Hồ Chí Minh tại Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt

2
Học sinh trên địa bàn Lâm Đồng tham quan phòng truyền thống Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt

Di tích quốc gia Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt (1971 – 1973) nay trở thành một địa điểm tham quan đầy ý nghĩa của học sinh tỉnh Lâm Đồng. Đây chính là một "địa chỉ đỏ" trong giáo dục truyền thống yêu nước, lí tưởng cách mạng, lòng tự hào dân tộc. Truyền thống ấy, tinh thần ấy cần được gìn giữ và phát huy, để thế hệ trẻ hôm nay và mai sau nhận thức rõ trách nhiệm với quê hương, đất nước, phấn đấu học tập, rèn luyện tiếp bước các thế hệ cha ông.

T3

LUYỆN TẬP

Hoạt động 1. Sắm vai hướng dẫn viên du lịch giới thiệu về di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt theo gợi ý sau:

- Địa chỉ của di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt và thời gian xây dựng di tích.
- Nét độc đáo của di tích.
- Giá trị của di tích trong việc giáo dục truyền thống yêu nước.

T4

Hoạt động 2. Em ấn tượng điều gì nhất về di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt? Chia sẻ cảm nhận của em về điều ấy.

Hoạt động 3. Vì sao di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt là một "địa chỉ đỏ" trong giáo dục truyền thống yêu nước, lí tưởng cách mạng, lòng tự hào dân tộc?

Hoạt động 1. Trao đổi với thầy cô, bạn bè để tập xây dựng kế hoạch tham quan di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt theo các gợi ý sau:

– Lập kế hoạch tham quan và trình bày với thầy, cô giáo, xin phép nhà trường, hỏi ý kiến cha mẹ,...

– Chuẩn bị các đồ dùng cần mang theo khi tham quan như: mũ (nón), nước uống, sổ tay, bút,...

– Viết bài thu hoạch theo hướng dẫn của thầy, cô giáo.

– ...

Hoạt động 2. Ghi vào sổ tay những điều em ấn tượng về di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt.

Hoạt động 3. Sưu tầm tranh, ảnh, bài viết đề cập đến di tích Nhà lao Thiếu nhi Đà Lạt hoặc một di tích ở nơi em sống.

CHỦ ĐỀ

5

NGHỀ DỆT THỔ CẨM Ở LÂM ĐỒNG

Quan sát hình ảnh, chọn và mô tả một hình ảnh em thích nhất về nghề truyền thống ở Lâm Đồng.

Làng nghề trồng hoa Vạn Thành
(thành phố Đà Lạt)

Nghề đan lát ở Bảo Thuận
(huyện Di Linh)

Nghề dệt thổ cẩm Đạ M'pao
(huyện Lâm Hà)

Nghề làm gốm của người Chu Ru ở xã Pró
(huyện Đơn Dương)

Tim hiểu về nghề dệt thổ cẩm ở Lâm Đồng

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và thực hiện yêu cầu.

- 1 Kể tên các làng nghề dệt thổ cẩm ở Lâm Đồng.
- 2 Nêu một số sản phẩm chủ yếu của làng nghề dệt thổ cẩm.
- 3 Vì sao thổ cẩm giữ được màu sắc đẹp tự nhiên và rất bền màu trong quá trình sử dụng?
- 4 Ngày nay, nghề dệt thổ cẩm có vai trò như thế nào đối với những người dân làng nghề?

Nghề dệt thổ cẩm ở Lâm Đồng

Trên địa bàn tỉnh Lâm Đồng hiện có 4 làng nghề dệt thổ cẩm truyền thống, gồm: làng nghề Đạ Mpao (huyện Lâm Hà), Buôn Go (huyện Cát Tiên), Bon Nờ C (huyện Lạc Dương) và làng nghề buôn Ka Tung (huyện Đam Rông).

Từ lâu, dệt thổ cẩm là một trong những nghề truyền thống được Nhân dân các dân tộc thiểu số giữ gìn, bảo tồn và duy trì hoạt động nhằm cung cấp thổ cẩm cho cộng đồng các địa phương trong tỉnh.

Các bước làm ra một tấm thổ cẩm gồm các công đoạn chủ yếu sau: thu hoạch bông, kéo sợi, nhuộm màu và dệt vải.

Trước đây, người dân sử dụng thổ cẩm trong trang phục thường ngày. Nữ giới dùng để mặc hoặc địu con, nam giới thì đóng khố.

Hiện nay, hoạt động của các làng nghề dệt thổ cẩm đã khởi sắc, nhận nhiệm vụ hơn khi thổ cẩm được sử dụng nhiều trên các sản phẩm thời trang hiện đại.

Học sinh trong trang phục thổ cẩm

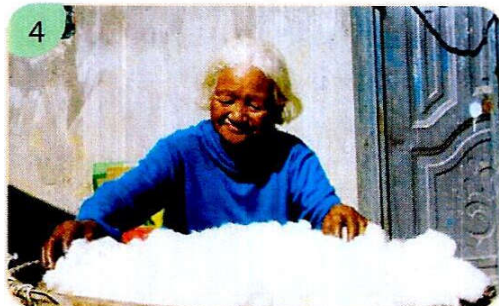

Trang phục hiện đại kết hợp thổ cẩm

Dệt thổ cẩm được xem là nghề phụ, kiếm thu nhập thêm nên các nghệ nhân thường dệt trong những lúc rảnh rỗi. Sản phẩm làm ra cất trong nhà, có người hỏi mua mới bán và giá thường cao gấp 3 – 4 lần so với thổ cẩm làm từ sợi vải công nghiệp. Thổ cẩm được người tiêu dùng ưa chuộng vì màu sắc đẹp tự nhiên và bền màu nhờ nhuộm màu từ các loại cây lá tự nhiên. Thổ cẩm thể hiện giá trị về văn hoá, tinh thần rất cao nhờ hoa văn độc đáo, hoạ tiết mới lạ, đặc trưng của mỗi dân tộc.

Học sinh trong trang phục thổ cẩm nhiều màu sắc với các hoạ tiết tinh tế, mới lạ

Bà Ka Niê (xã Đạ Đờn, huyện Lâm Hà) là một trong số rất ít người còn giữ công thức nhuộm sợi làm từ các loại cây lá thiên nhiên

Ngày nay, thổ cẩm ở Lâm Đồng còn được thiết kế thành các sản phẩm phục vụ khách du lịch hay trang phục trong những dịp quan trọng. Nhờ thị trường ngày càng mở rộng nên các làng nghề dệt thổ cẩm ở Lâm Đồng đang dần hồi sinh, tạo việc làm và thu nhập cho người dân địa phương, giúp các nghệ nhân có cơ hội quay lại với nghề truyền thống của cha ông.

(Theo Báo Lâm Đồng)

LUYỆN TẬP

T3

Hoạt động 1. Quan sát hình ảnh, sắp xếp lại thứ tự các bước thực hiện sản xuất một tấm thổ cẩm hoàn chỉnh.

Nhuộm màu

Thu hoạch bông

Kéo sợi

Dệt vải

Hoạt động 2. Giới thiệu về một làng nghề dệt thổ cẩm ở Lâm Đồng theo gợi ý sau:

- Tên làng nghề,
- Các sản phẩm chính của làng nghề,
- Cảm nhận của em về nghề dệt thổ cẩm.

Hoạt động 3. Giới thiệu một số sản phẩm được làm từ thổ cẩm.

Trang phục

Túi xách

Đồ trang trí

Các tấm thổ cẩm dệt xong

VẬN DỤNG

T5

Hoạt động 1. Viết một kỉ niệm mà em nhớ nhất về lần tham quan, trải nghiệm làng nghề dệt thổ cẩm hoặc một làng nghề truyền thống nơi em sống.

T6

Hoạt động 2. Suu tầm tranh, ảnh về làng nghề dệt thổ cẩm hoặc một làng nghề truyền thống ở Lâm Đồng và chia sẻ cảm nghĩ của em về bộ sưu tập tranh, ảnh ấy.

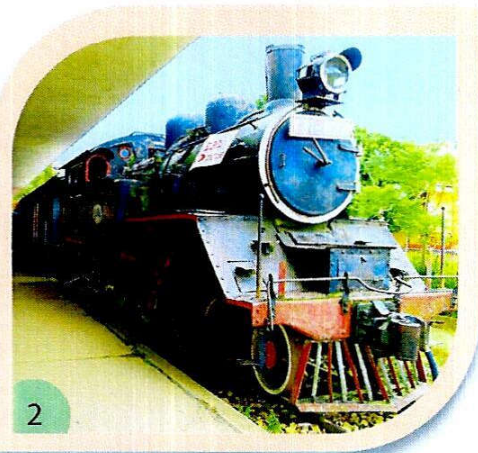
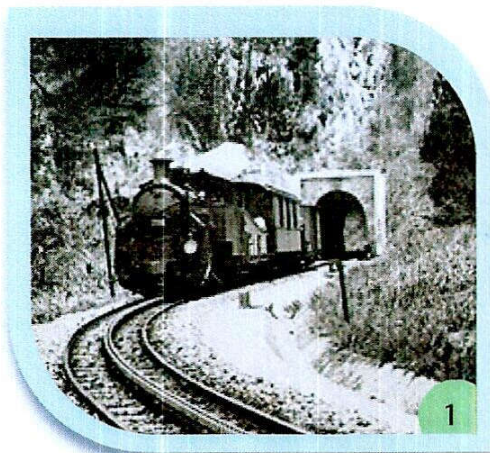
Hoạt động 3. Chỉ ra điểm giống và khác nhau về trang phục của dân tộc nơi em sống với các dân tộc khác mà em biết.

CHỦ ĐỀ

6

DI TÍCH QUỐC GIA GA ĐÀ LẠT

KHỞI ĐỘNG

T1

Xem một đoạn phim ngắn về di tích quốc gia Ga Đà Lạt và nói những điều em thích về di tích này.

KHÁM PHÁ

Hoạt động 1. Tìm hiểu về di tích quốc gia Ga Đà Lạt

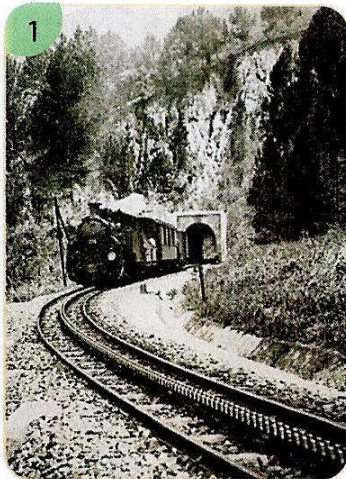

Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

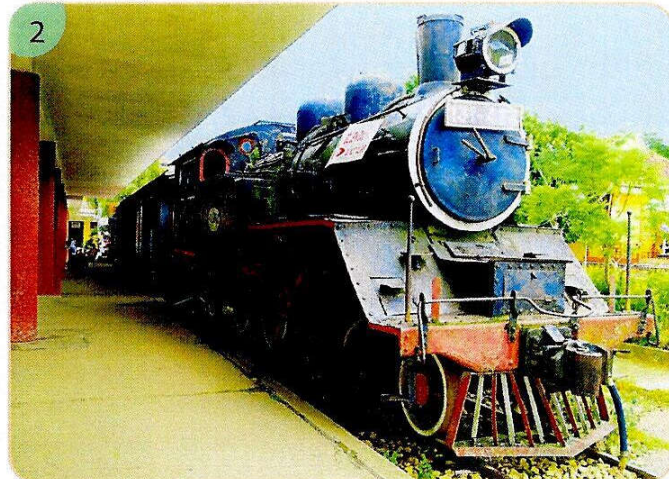
- 1 Di tích Ga Đà Lạt nằm ở thành phố nào của tỉnh Lâm Đồng và được bắt đầu xây dựng vào năm nào?
- 2 Mô tả vẻ đẹp của di tích Ga Đà Lạt.
- 3 Ga Đà Lạt được công nhận là di tích quốc gia vào năm nào?

Di tích quốc gia Ga Đà Lạt

Ga Đà Lạt nằm trên đường Quang Trung (Phường 10, thành phố Đà Lạt), cũng là nhà ga xe lửa duy nhất của vùng Tây Nguyên. Ga Đà Lạt gắn liền với lịch sử hình thành và phát triển thành phố Đà Lạt, được xem là nhà ga xe lửa cổ, đẹp nhất nước ta.

Đường sắt răng cưa

Đầu máy hơi nước

Ga Đà Lạt được xây dựng trong những năm 1932 – 1938, nằm trong tuyến đường sắt Tháp Chàm – Đà Lạt, kết nối thành phố cao nguyên với tỉnh Ninh Thuận. Tuyến đường sắt này dài 84 km, độ chênh cao toàn tuyến là 1 500 m, được khởi công từ năm 1908 đến năm 1932 thì hoàn thành cùng với thời điểm xây dựng ga Đà Lạt. Toàn tuyến có 12 nhà ga, 5 hầm chui, là một tuyến đường sắt độc đáo bởi có 16 km đường sắt răng cưa leo dốc. Vào thời điểm đó, đường sắt và đầu máy có bánh xe răng cưa chỉ xuất hiện ở Thụy Sĩ và Việt Nam.

Ga Đà Lạt

Nhà ga Đà Lạt được thiết kế bởi hai kiến trúc sư người Pháp là Mon-set và Re-vê-ron. Công trình mang đậm tính địa phương với bố cục đối xứng: khối kiến trúc ở giữa mô phỏng ba đỉnh của núi Lang Biang hùng vĩ; hai bên là hai khối kiến trúc trải dài. Bên trong nhà ga có hai sảnh, một sảnh dành cho hành khách và một sảnh dành cho hàng hoá, giữa hai lối đi này là nơi chờ tàu.

Ga Đà Lạt được công nhận là Di tích quốc gia năm 2001, là điểm đến không thể bỏ qua đối với du khách khi đến tham quan thành phố Đà Lạt xinh đẹp và thơ mộng.

T2

Hoạt động 2. Tìm hiểu thêm một số thông tin về tuyến đường sắt Đà Lạt – Trại Mát

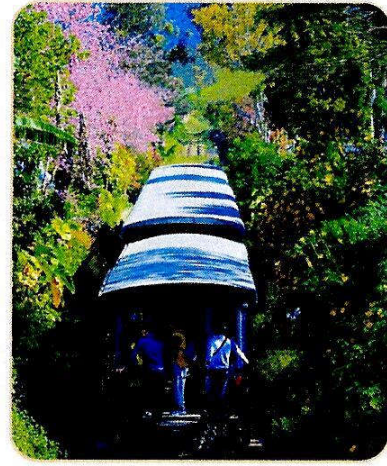
Đọc thông tin, quan sát hình ảnh và trả lời câu hỏi.

- 1 Tuyến đường sắt Đà Lạt – Trại Mát dài bao nhiêu km?
- 2 Du khách được ngắm nhìn và tham quan những gì dọc tuyến đường di chuyển từ Đà Lạt đến Trại Mát?

Khai thác du lịch tuyến đường sắt Đà Lạt – Trại Mát

Đường sắt Đà Lạt – Trại Mát là phần còn lại của tuyến Tháp Chàm – Đà Lạt. Độ dài từ ga Đà Lạt tới ga Trại Mát khoảng 7 km. Tàu di chuyển khoảng 30 phút, ngang qua những vườn hoa, vườn cây ăn trái, vườn rau,... Khi đến ga Trại Mát, tàu sẽ dừng và đón khách rồi về lại ga Đà Lạt.

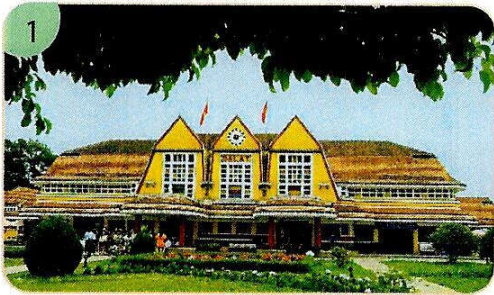
Tuyến đường sắt Đà Lạt – Trại Mát

T3

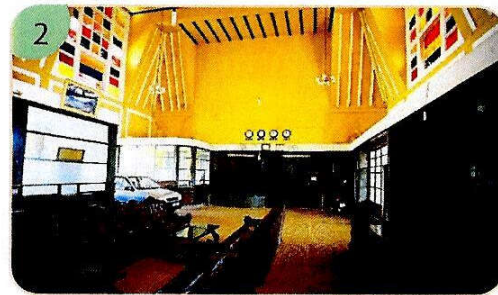

LUYỆN TẬP

Hoạt động 1. Quan sát hình ảnh và mô tả vẻ đẹp của di tích Ga Đà Lạt với những người em quen biết để giới thiệu họ đến tham quan di tích này.

Bên ngoài Ga Đà Lạt

Bên trong nhà Ga Đà Lạt

T4

Hoạt động 2. Sắm vai giới thiệu về di tích Ga Đà Lạt với bạn bè theo gợi ý sau:

- Địa điểm và thời gian xây dựng Ga Đà Lạt.
- Những nét độc đáo của di tích Ga Đà Lạt.

VẬN DỤNG

Hoạt động 1. Viết đoạn văn (5 – 10 câu) nêu cảm nhận của em về di tích Ga Đà Lạt.

Hoạt động 2. Cùng thầy, cô giáo và bạn bè hoặc người thân tham quan di tích Ga Đà Lạt hoặc một di tích ở địa phương mà em thích.

